

Warszawa, dnia 11 czerwca 2013 r.

Poz. 45

**DECYZJA NR 240
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 6 czerwca 2013 r.

**zmieniająca decyzję w sprawie programu kursu specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 54 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. Urz. KGP Nr 4, poz. 17) załącznik do decyzji otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

nadinsp. Marek DZIAŁOSZYŃSKI

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209, poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 899.

Załącznik do decyzji nr 240
Komendanta Głównego Policji
z dnia 6 czerwca 2013 r.

**PROGRAM
KURSU SPECJALISTYCZNEGO Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

Spis treści

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU
 - 1.1. Nazwa kursu
 - 1.2. Wnioskodawca
 - 1.3. Cele kursu
 - 1.4. Kryteria formalne kandydatów kierowanych na kurs
 - 1.5. System prowadzenia kursu
 - 1.6. Czas trwania kursu i organizacja zajęć
 - 1.7. Zasady oceniania
 - 1.8. Zaliczenie kursu
 - 1.9. Blok zagadnieniowy i czas realizacji
 - 1.10. Obowiązki nauczyciela realizującego kurs
2. INFORMACJE O ZESPOLE PROGRAMOWYM
3. ZESTAWIENIE ZAGADNIENÍ I TEMATÓW

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU

1.1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.2. Wnioskodawca

Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji.

1.3. Cele kursu

Program kursu specjalistycznego przygotowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych związanych z koordynacją działań w ramach procedury zapobiegania przemocy w rodzinie oraz prowadzenia doskonalenia zawodowego lokalnego z tego zakresu.

1.4. Kryteria formalne kandydatów kierowanych na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy posiadają co najmniej kwalifikacje zawodowe podstawowe i realizują zadania związane z koordynacją działań w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie albo prowadzą doskonalenia lokalne w obszarze przemocy w rodzinie.

1.5. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym. Policjanci w czasie trwania kursu są kwaterowani w jednostce szkoleniowej Policji.

1.6. Czas trwania kursu i organizacja zajęć

Czas trwania kursu wynosi 39 godzin lekcyjnych, tj. 5 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie, tj. 40 godzin tygodniowo.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu, składają się:

Przedsięwzięcia	Czas (okres) realizacji
Rozpoczęcie kursu	1 godzina lekcyjna
Realizacja treści kształcenia	37 godzin lekcyjnych
Zakończenie kursu	1 godzina lekcyjna
Ogółem	39 godzin lekcyjnych (5 dni)

Dopuszczalne jest podczas prowadzenia zajęć, regulowanie czasu rozpoczynania przerw w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów kształcenia, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki metodycznej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych. Decyzję w tym zakresie podejmują osoby prowadzące zajęcia. Jeżeli specyfika zajęć to uzasadnia, słuchacze na polecenie prowadzącego uczestniczą w zajęciach w ubiorach cywilnych.

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na efektywność stosowanych metod (technik) dydaktycznych oraz cele dydaktyczne zajęć, nie może przekraczać 20 osób. Zaleca się, żeby zajęcia w danej grupie szkoleniowej, w obrębie bloku zagadnieniowego lub zagadnienia, prowadził ten sam nauczyciel. W przypadku braku określenia liczby prowadzących zajęcia przyjmuje się zasadę, iż do realizacji wyodrębnionych zagadnień wyznacza się jednego nauczyciela.

Temat 2 (*Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawy*) w zagadnieniu nr 1 oraz temat 1 (*Wspieranie policjantów w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie*) w zagadnieniu nr 2, z uwagi na realizowaną tematykę prowadzi się w jednym dniu szkoleniowym.

Temat 1 (*Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, dokumentowanie czynności*) w zagadnieniu nr 1 i temat 2 (*Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawy*) w zagadnieniu nr 1, realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocy w rodzinie).

Temat 1 (*Prowadzenie doskonalenia zawodowego lokalnego w miejscu pełnienia służby*) w zagadnieniu nr 3 realizowany jest w następujący sposób: trzy pierwsze godziny przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, kolejnych pięć godzin przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, psychologa i nauczyciela policyjnego prowadzącego zagadnienie z zakresu przemocy

w rodzinie.

Temat 2 (*Prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej działań Policji podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”*) w zagadnieniu nr 3 realizowany jest przez nauczyciela policyjnego z zakresu użytkowania systemów informatycznych w sali dydaktycznej z dostępem do policyjnych baz danych.

Poszczególne treści kształcenia, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć, muszą być realizowane w kolejności określonej w zagadnieniach i tematach programu.

Podczas realizacji treści programowych, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka, polityki antydyskryminacyjnej lub też działań antykorupcyjnych, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądaných postaw i zachowań.

Na zakończenie kursu absolwent otrzymuje utrwalony na przywiezionym przez siebie elektronicznym nośniku danych pakiet pomocy dydaktycznych w wersji elektronicznej, niezbędnych do organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego lokalnego z zakresu objętego treściami programowymi.

1.7. Zasady oceniania

1. Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności, w tym przygotowane przez słuchaczy propozycje tematów i szkoleń lokalnych, podlegają ocenie poprzez zastosowanie dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym – zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
2. Każda negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną do czasu zakończenia kursu.

1.8. Zaliczenie kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie pozytywnej oceny okresowej. Absolwentowi na świadectwie ukończenia kursu w miejsce wyniku nauki stosuje się wpis – „pozytywnym”.

1.9. Blok zagadnieniowy i czas realizacji

ZAGADNIENIA	TEMAT	Czas realizacji [w godz.]
CZYNNOŚCI WARUNKUJĄCE URUCHOMIENIE PROCEDURY	Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, dokumentowanie czynności.	8
	Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawy.	4
	Razem	12
DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE I DORADCZE	Wspieranie policjantów w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	4
	Działania interwencyjne podejmowane wobec ofiary przemocy w sytuacji kryzysowej.	8
	Razem	12
SPRAWOZDAWCZOŚĆ, ORGANIZACJA I PROWADZENIE LOKALNEGO DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	Prowadzenie doskonalenia zawodowego lokalnego w miejscu pełnienia służby.	8
	Prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej działań Policji podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	3
	Weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2
	Razem	13
Razem		37

1.10. Obowiązki nauczyciela realizującego kurs

Prowadzący zajęcia, przed rozpoczęciem realizacji tematu, zobowiązany jest do:

- 1) wskazania słuchaczom materiałów niezbędnych do realizacji zajęć lub sposobu ich uzyskania;
- 2) określenia literatury;
- 3) zapewnienia niezbędnych pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć;
- 4) omówienia zasad i sposobu oceniania oraz zasad uzyskiwania zaliczeń (wystawiania ocen okresowych);
- 5) określenia zasad i sposobu poprawiania ocen niedostatecznych – wpisu: nie zaliczono (nzal.).

2. INFORMACJE O ZESPOLE PROGRAMOWYM

Skład zespołu	Imię i nazwisko	Nazwa jednostki organizacyjnej Policji
Przewodnicząca zespołu	Sabina Kramarczyk	WSPol Szczytno
Członkowie zespołu	Wanda Mende	Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego KGP
	Katarzyna Liszewska	Gabinet KGP
	Dorota Cyma-Końska	CSP Legionowo
	Tomasz Sibiela	SP Katowice
	Dorota Gil	KWP Lublin
	Joanna Radek	KWP Olsztyn
	Ewa Szczepanek	KPP Szczytno

3. ZESTAWIENIE ZAGADNIEŃ I TEMATÓW

ZAGADNIENIE NR 1: CZYNNOŚCI WARUNKUJĄCE URUCHOMIENIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać kryteria oceny zasadności i poprawności podjętych działań,
- określić okoliczności oraz wskazać postawy utrudniające realizację zadań w obszarze przemocy w rodzinie,
- wskazać sposoby efektywnej współpracy dzielnicowego ze służbą kuratorską,
- właściwie udokumentować wykonywane czynności służbowe w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- scharakteryzować obieg dokumentacji pomiędzy komórkami w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Temat	Czas	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1.	Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, dokumentowanie czynności.	8	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	<p>Dokonaj charakterystyki przemocy i konfliktu oraz wskaż różnice pomiędzy tymi zjawiskami (realizuje psycholog).</p> <p>Słuchacze podczas pracy w grupach wypracują przykłady funkcjonujących mitów i stereotypów w zakresie przemocy w rodzinie oraz wskażą sposoby pozwalające zachować właściwe postawy. Podsumuj wypowiedzi słuchaczy i uporządkuj uzyskane wyniki, wzmacniając w ten sposób właściwe postawy (realizuje psycholog).</p> <p>Omów zasady gromadzenia dokumentacji w teczce zagadnieniowej „Przemoc w rodzinie” i zwróć uwagę na fakt, że dokumentacja gromadzona w teczce nie jest kopią dokumentacji prowadzonej przez ZI.</p> <p>Zwróć uwagę na obowiązek współpracy dzielnicowych z kuratorami w ramach: <i>„Porozumienia w sprawie funkcjonowania telefonu interwencyjno-informacyjnego dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie stosowaną przez osoby uprzednio skazane za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny działającego w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia”</i> oraz <i>„Procedur współpracy służby kuratorskiej oraz funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób, wobec których wykonywane jest orzeczenie sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej”</i>.</p> <p>Przypomnij, że obowiązek uruchomienia procedury „Niebieskie Karty” dotyczy policjantów wszystkich pionów.</p> <p>Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa</p>

				i osobę zajmującą się problematyką przemocy w rodzinie).
2.	Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawcy.	4	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	<p>Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze wypracują algorytmy postępowania w sytuacji interwencji, gdy osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, jest np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoba pod wpływem alkoholu/ środka odurzającego itp.; - policjant/przełożony; - osoba nieletnia/małoletnia; - osoba trzeźwa; <p>oraz w sytuacji, gdy osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest pod wpływem alkoholu, z uwzględnieniem elementów, które utrudniają właściwe podjęcie decyzji w tym zakresie.</p> <p>Podkreśl zasady właściwego postępowania w przypadku, gdy osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, jest policjant/przełożony.</p> <p>Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocy w rodzinie).</p>

ZAGADNIENIE NR 2: DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE I DORADCZE

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać obszary i zakres pomocy udzielanej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- wskazać cechy i umiejętności policjanta ułatwiające wykonywanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie,
- określić bariery (mentalne, obiektywne, organizacyjne itd.) utrudniające realizację procedury przeciwdziałania przemocą w rodzinie,
- wskazać sposoby radzenia sobie z barierami utrudniającymi realizację procedury przeciwdziałania przemocą w rodzinie,
- przeprowadzić rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie/ osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- wskazać podmioty pozapolicyjne działające na rzecz przeciwdziałania przemocą w rodzinie.

Lp.	Temat	Czas	Sposób realizacji	Wskazówki metodyczne do realizacji
1.	Wspieranie policjantów w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją procedury przeciwdziałania przemocą w rodzinie.	4	pogadanka, symulacja, ćwiczenia, dyskusja	<p>Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź symulację rozmowy policjanta z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Po zakończeniu ćwiczenia poleć odgrywającym poszczególne role, aby wskazali zachowania utrudniające oraz ułatwiające wzajemny kontakt.</p> <p>Omów portret psychologiczny ofiary ze zwróceniem uwagi na mechanizmy, które mogą mieć wpływ na ocenę sytuacji (realizuje psycholog).</p> <p>Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź symulację rozmowy policjanta z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Po zakończeniu ćwiczenia poleć odgrywającym poszczególne role, aby wskazali zachowania utrudniające oraz ułatwiające wzajemny kontakt.</p> <p>Omów portret psychologiczny sprawcy ze zwróceniem uwagi na mechanizmy, które mogą mieć wpływ na ocenę sytuacji (realizuje psycholog).</p> <p>Przedstaw katalog cech i umiejętności policjanta realizującego w sposób prawidłowy i efektywny zadania związane z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie.</p> <p>Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocą w rodzinie).</p>
2.	Działania interwencyjne podejmowane wobec ofiary przemocy w sytuacji kryzysowej.	8	dyskusja, wycieczka przedmiotowa, analiza przypadku, ćwiczenia	<p>Wspólnie ze słuchaczami udaj się do wytypowanej wcześniej placówki interwencyjnej, terapeutycznej lub innej placówki działającej w obszarze przeciwdziałania przemocą, w której przedstawiciel tej placówki przeprowadzi zajęcia na podstawie uzgodnionego (adekwatnego do celów)</p>

				programu.
--	--	--	--	-----------

ZAGADNIENIE NR 3: SPRAWOZDAWCZOŚĆ, ORGANIZACJA I PROWADZENIE LOKALNEGO DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować sposoby rozpoznawania potrzeb szkoleniowych,
- scharakteryzować zakres wiedzy i umiejętności policjanta realizującego procedurę „Niebieskie Karty”, uwzględniając specyfikę służby (dzielnicowych, patrolowo-interwencyjną, dyżurnych, dochodzeniowo-śledczą),
- zaplanować, zorganizować, przygotować się i przeprowadzić doskonalenie zawodowe w miejscu pełnienia służby,
- scharakteryzować narzędzia służące do weryfikacji wiedzy i umiejętności,
- zweryfikować wiedzę w określonym zakresie,
- uzyskać potrzebne informacje niezbędne do procesu analizy braków edukacyjnych w obszarze przemocy w rodzinie,
- opisać narzędzia ilościowe i jakościowe służące sporządzeniu analizy,
- opracować wnioski służące weryfikacji uzyskanych wyników,
- wyszukiwać i oceniać oferty szkoleniowe z zakresu przemocy w rodzinie oraz typować policjantów do udziału w zewnętrznych przedsięwzięciach szkoleniowych,
- wskazać bazy danych, w jakich gromadzone są informacje o czynnościach podejmowanych w obszarze przemocy w rodzinie oraz scharakteryzować ich zawartość,
- sporządzić zestawienie sprawozdawcze z podejmowanych przez Policję działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty” oraz wygenerować raport za określony okres w SESPól (druk III/8).

Lp.	Temat	Czas	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1.	Prowadzenie doskonalenia zawodowego lokalnego w miejscu pełnienia służby.	8	wykład konwersatoryjny, pogadanka, praca w grupach, ćwiczenia, dyskusja	<p>Przedstaw słuchaczom sposoby rozpoznawania potrzeb szkoleniowych. Ponadto, przedstaw przykładowe dane, wyciągi z analiz dokumentów, kontroli lub badań kompetencji policjantów, na podstawie których określą oni potrzeby szkoleniowe w zakresie realizacji procedury zapobiegania przemocy w rodzinie.</p> <p>Następnie przeprowadź ćwiczenie dotyczące wychwytywania tzw. luki kompetencyjnej (w zakresie wiedzy i umiejętności). W tym celu podziel słuchaczy na 3-4-osobowe grupy. Słuchacze wypracują, a następnie przedstawią grupie zakres wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać: policjant z patrolu interweniującego w rodzinie dotkniętej przemocą; dzielnicowy; dyżurny przyjmujący zgłoszenie; policjant pionu dochodzeniowo-śledczego. Następnie słuchacze na podstawie przygotowanych założeń (np. z wykorzystaniem udostępnionych, odpowiednio zmodyfikowanych dokumentów) w odniesieniu do wypracowanych przez siebie charakterystyk wskażą konkretne braki wiedzy i umiejętności policjantów oraz przedstawią sposoby ich uzupełnienia.</p> <p>Przedstaw słuchaczom przykładowe metody realizacji zajęć oraz określ kryteria doboru tych metod (opowiadanie, pogadanka, dyskusja, instruktaż i pokaz) w zależności od postawionego celu.</p> <p>Podziel słuchaczy na 3-4-osobowe grupy w celu wypracowania założeń do przeprowadzenia doskonalenia lokalnego.</p> <p>Słuchacze na podstawie opracowanych założeń przeprowadzą doskonalenie zawodowe dotyczące problematyki zapobiegania przemocy w rodzinie, dobierając właściwą metodę.</p> <p>Nauczyciel dokonuje podsumowania całości oraz oceny (zal./nzal.).</p> <p>Trzy pierwsze godziny realizowane są przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, kolejnych pięć godzin przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, psychologa i nauczyciela policyjnego prowadzącego zagadnienie z zakresu przemocy w rodzinie.</p>
2.	Prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej działań Policji	3	pogadanka, ćwiczenia	<p>Wskaż i scharakteryzuj policyjne bazy danych pod kątem możliwości uzyskiwania danych do wykorzystania w ramach procedury „Niebieskie Karty”.</p> <p>Poleć słuchaczom sporządzenie zestawienia sprawozdawczego III/8 w SESPoI,</p>

	podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.			a następnie przedstaw sposoby wygenerowania raportów. Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej z dostępem do policyjnych baz danych; zajęcia realizowane są przez nauczyciela policyjnego z zakresu użytkowania systemów informatycznych.
3.	Weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2	pogadanka, ćwiczenia	Słuchacze wypracują końcowe wnioski dotyczące proponowanych sposobów uzupełniania braków wiedzy i umiejętności u policjantów realizujących zadania w ramach procedury przeciwdziałania przemocy. Nauczyciel dokonuje podsumowania całości oraz oceny (zal./nzal.).